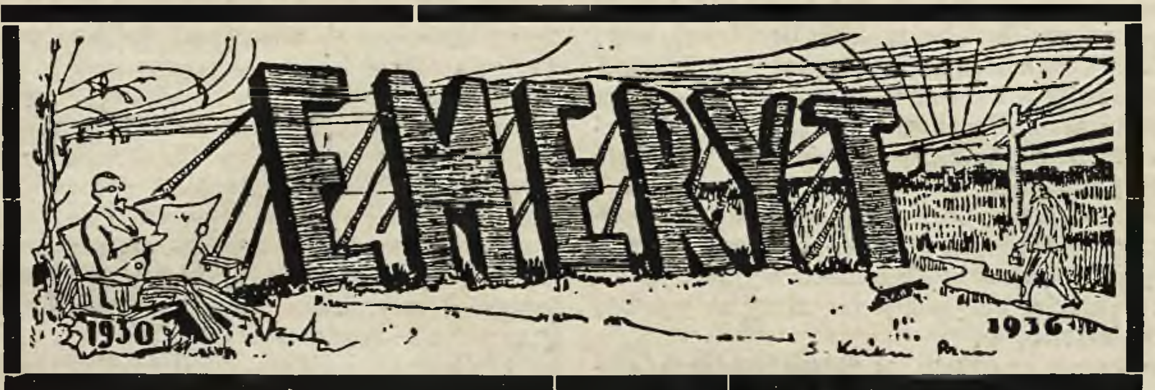
Rok VII | Nr 18

Poznań, 15 września 1949

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: Poznań, ul. Młyńska 5

KONTO P. K. O. nr V-945
NR TELEFONU 518-55

PRENUMERATA:
rocznie . . . zł 360
kwartalnie . . „ 90
pojedynczy numer „ 20

OGŁOSZENIA:
drobne: 1 słowo . zł 10
napis: 1 słowo . „ 20
reklamy 1 cm² . . „ 20

Wychodzi 2 razy w miesiącu

Przerachowanie wierzytelności pieniężnych

W dzienniku ustaw z dnia 6 sierpnia 1949 Nr 45/49 poz. 332, ogłoszony został dekret o określeniu wysokości nie umorzonych zobowiązań pieniężnych, mający doniosłe znaczenie również i dla emerytów tak ze względu na posiadane nieruchomości i ich hipoteczne obciążenia, jak i na wierzytelności pieniężne jakie przysługują im do osób trzecich.

Jest powszechnie znanym fakt, że przed wojną ludzie woleli mieć pewne hipoteki, niż gotówkę, gdyż istniało utarte przekonanie, że najpewniejszą jest lokata na nieruchomościach. Kto więc przy skromnym i oszczędnym życiu mógł i umiał zaoszczędzić jakiś grosz, zamiast wkładać go do banku, lub chować w pończosze, — starał się umieszczać na hipotece albo wypożyczyć na stosowny procent pewnym ludziom za dobrą poręką.

Wojna nie tylko gasi życia ludzkie, ale przekreśla także wszelkie wartości, stosownie do zmienionych warunków socjalnych i gospodarczych, — ustala nowe formy zastosowania do zmienionych potrzeb, kształtuje nowe poglądy na podstawie ostatnich doświadczeń ekonomicznych, zmienia strukturę przerachowań, reguluje zobowiązania.

Czy słusznie? Przyglądnijmy się bliżej temu zjawisku.

Na skutek wojny, przeważna część ludzi straciła to co posiadała, rzadko kto, — nie mówiąc o paskarzach, szabrownikach i innych rycerzach przemysłu, zdołał uratować jakieś wartości, dające mu możność dalszej wegetacji, rozpoczęcia nowego życia. Z jakiej racji więc mają zachować swoje wartości ci, którzy swoje majątki lokowali na hipotekach lub w pożyczkach w twardej walucie a chociażby tylko w złotych w złocie, których przed wojną nie było w ogóle w obiegu. Na palcach policzyć można ludzi, którzy poza obligacjami Banku Gospodarstwa Krajowego lub Banku Narodowego, opiewającymi na złote w złocie, — posiadali polskie złote monety.

Po ustaniu działań wojennych wierzyciele hipoteczni i walutowi obliczali już z góry krociowe zarobki z tytułu posiadanych pretensyj przedwojennych obliczając je wartością masła, słoniny i innych produktów spożywczych, które jak zwykle po wojnie ze względu na wyniszczenie pogłowia zwierzęcego, skonsumowania artykułów pierwszej potrzeby, — siłą rzeczy rosną w cenie.

Spryciarze giełdowi szerzyli propagandę konieczności przewalutowania zobowiązań przedwojennych co najmniej na trzydziestokrotną wysokość sum z roku 1939, co spowodowało pozbywanie nieruchomości przez ludzi biednych, którzy propagandzie tej wierzyli a nie mając możności płacenia tak wysokich sum, sprzedawali swoje domki obciążone hipotekami prawie za bezcen.

Wspomniany na wstępie dekret niweczy niecne apetyty geszefciarzy.

Postanawia on, że spłata należności z zobowiązań pieniężnych, powstałych z jakiegokolwiek tytułu publiczno- lub prywatno-prawnego przed dniem wejścia w życie niniejszego dekretu, a do dnia tego nie umorzonych, może nastąpić tylko w pieniądzu polskim, — a wszystkie osoby mające zamieszkanie lub siedzibę na obszarze Państwa Polskiego, zaciągać mogą zobowiązania pieniężne płatne na tym obszarze, tylko w walucie polskiej. — Zmiana siły nabywczej pieniądza w czasie pomiędzy powstaniem zobowiązania a jego wymagalnością lub wykonaniem, nie stanowi podstawy do zmiany wysokości świadczenia albo sposobu wykonania, lub rozwiązania umowy.

Spłata należności, określonych w myśl powołanego dekretu w walucie polskiej, następuje w biletach Narodowego Banku Polskiego według ich

Czas odnowić prenumeratę na IV-ty kwartał 1949 roku

wartości nominalnej, równej nominalnej wartości biletów bankowych lub innych środków płatniczych, które opiewały na złote i miały obieg na obszarze Państwa Polskiego lub jego części przed wprowadzeniem do obiegu biletów Narodowego Banku Polskiego. Dla ustalenia wysokości świadczeń pieniężnych, określonych w myśl omawianego dekretu w walucie polskiej, jest bez znaczenia, jaki środek płatniczy opiewający na złote miał obieg w chwili powstania zobowiązania.

Wysokość należności z zobowiązań wyrażonych w złotych określa suma złotych, na którą zobowiązanie opiewa. W zobowiązaniach wyrażonych w złotych w złocie, liczy się jeden złoty za jednego złotego w złocie.

Zastrzeżenie zawarte w zobowiązaniach pieniężnych o walucie lub walutach obcych, mających stanowić środek zapłaty, uważa się za nie istniejące. W zobowiązaniach zawierających takie zastrzeżenia, wysokość należności określa wyłącznie suma wyrażona w walucie polskiej.

Wysokość należności z zobowiązań pieniężnych wyrażonych w obcej walucie — lub zawierających zastrzeżenie zapłaty według ostatniego oficjalnego kursu danej jednostki pieniężnej, oblicza się w złotych:

a) dla zobowiązań powstałych przed dniem 1 września 1939 r. według ostatniego oficjalnego kursu danej jednostki pieniężnej, notowanego przed dniem 1 września 1939 r.

b) dla zobowiązań powstałych po dniu 16 grudnia 1945 r. według stawek przeliczeniowych, stosowanych w dniu powstania zobowiązania przez Narodowy Bank Polski dla danej jednostki obcej waluty przy rozrachunkach z tytułu zagranicznych obrotów towarowych.

Wysokość należności z zobowiązań pieniężnych zawierających zastrzeżenie zapłaty zagranicznymi monetami złotymi lub według równowartości złota w zagranicznej jednostce pieniężnej oblicza się w złotych:

a) dla zobowiązań powstałych przed dniem 1 września 1939 r. — według stawek ostatniego kursu (równowartość) kruszcu złotego, notowanego przed dniem 1 września 1939 r.;

b) dla zobowiązań powstałych po dniu 16 grudnia 1945 r. według stawki wartości kruszcu złotego stosowanej przez Narodowy Bank Polski w dniu powstania zobowiązania.

Minister Skarbu ogłosi w Monitorze Polskim wysokość oficjalnych kursów walut obcych i kruszcu, notowanych ostatnio przed dniem 1 września 1939 r.

Zobowiązania pieniężne, powstałe na obszarach wchodzących obecnie w skad Państwa Polskiego a wyrażone w walucie obcej, stanowiącej w dniu powstania zobowiązań obiegowy środek płatniczy na tych obszarach, przerachowane będą na złote w stosunku: 1 złoty za jednostkę waluty obcej, na którą zobowiązanie opiewa. Zobowiązania pieniężne, wyrażone w markach niemieckich, powstałe po dniu 1 września 1939 r. na tej części obszaru Państwa Polskiego, na której władze niemieckie wprowadziły markę niemiecką jako obiegowy środek płatniczy, będą przerachowane na złote w stosunku 1 marka równa się 2 złote.

Sąd orzeknie na wniosek wierzyciela oprócz obowiązku zapłaty należności według zasad wyżej określonych — obowiązek dopłaty w przypadku, gdy zobowiązanie pieniężne opiera się na tytule prywatno-prawnym i powstało przed wprowadzeniem do obiegu biletów Narodowego Banku Polskiego, a wierzyciel w chwili powstania zobowiązania i w chwili wystąpienia z wnioskiem o dopłatę czerpał swe dochody wyłącznie bądź z prowadzenia gospodarstwa mało- lub średnio-rolnego, bądź z wynagrodzenia za pracę, nie przekraczającego kwoty, której wysokość ustali rozporządzenie Rady Ministrów.

Obowiązek dopłaty nie może być orzeczony w przypadkach gdy:

a) zobowiązany czerpie swoje dochody wyłącznie z wynagrodzenia za pracę, nie przekraczającego kwoty ustalonej jak wyżej przez Radę Ministrów;

b) zobowiązany jest wykonawcą narodowych planów gospodarczych w rozumieniu dekretu z dnia 29 kwietnia 1949 o nabywaniu i przekazywaniu nieruchomości niezbędnych dla realizacji narodowych planów gospodarczych (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 197, — lub

c) wierzyciel nabył wierzytelność w drodze przelewu.

Dopłata nie może przewyższyć do każdego złotego równowartości 1,75 kg żyta obliczonej w chwili ustalenia dopłaty.

Jeżeli zobowiązanie wyrażone jest w złotych w złocie lub w obcej walucie, podstawą obliczenia wysokości dopłaty jest suma dłużna w złotych. Wierzyciel żądający dopłaty winien udowodnić, że tak w chwili powstawania zobowiązania, jak i w chwili wystąpienia z wnioskiem o dopłatę. dochody swoje czerpał bądź z prowadzenia gospodarstwa rolnego jak wyżej, bądź z wynagrodzenia za pracę.

Wniosek o orzeczenie dopłaty nie może być postawiony przed upływem dwu lat od dnia wejścia w życie tego dekretu.

Wysokość należności z obligacji i listów zastawnych emitowanych przez banki, instytucje kredytu długoterminowego oraz inne przedsiębiorstwa oblicza się według tych samych zasad jak wyżej.

Spłaty zobowiązań pieniężnych, dokonane przed dniem wejścia w życie tego dekretu, nie mogą być kwestionowane z tej przyczyny, że wysokość należności została określona w sposób odmienny od jego postanowień. Jeżeli spłacona została część zobowiązania przed wejściem w życie tego dekretu, jego przepisy mają zastosowanie do reszty nieumorzonej pretensji.

Dekret ten utrzymuje w mocy przepisy dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 2 września 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 87, poz. 522), o ile dotyczą one sposobu spłaty oraz ważności zaciągania zobowiązań w czasie trwania stanu wojennego, — natomiast uchyla przepisy sprzeczne z postanowieniami tego dekretu a w szczególności:

a) art. 211 i 437 kodeksu zobowiązań,
b) art. 15 i 16 rozp. Prez. Rzeczypospolitej z dnia 5 listopada 1927 r. w sprawie zmiany ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr 97, poz. 855),
c) rozp. Prez. RP. z 12. 6. 1934 o wierzytelnościach w walutach zagranicznych (Dz. U. P. P. Nr 59, poz. 509),
d) art. 3 ustawy z dnia 7. 4. 1937 r. o konwersji (Dz. U. Nr. 28, poz. 207). — Dekret obowiązuje od dnia ogłoszenia.

W tym samym dzienniku ustaw, w którym pojawił się dekret o określaniu wysokości nie umorzonych zobowiązań pieniężnych, ogłoszony został równocześnie pod poz. 333 dekret z dnia 27 lipca 1949 r. o nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego, — wynikającego z regulacji zobowiązań pieniężnych.

W myśl tego dekretu, opodatkowaniu podlega wzbogacenie wynikające z regulacji powstałych przed dniem 31 sierpnia 1944 r. a nie wygasłych do dnia 30 czerwca 1945 r. zobowiązań pieniężnych zarówno prywatno-prawnych jak i publiczno-prawnych na rzecz:

1. Państwa, związków samorządu terytorialnego, przedsiębiorstw państwowych i samorządowych, przedsiębiorstw bankowych, instytucji kredytowych, zakładów ubezpieczeń, instytucji ubezpieczeń społecznych,

2. innych wierzycieli, nie wymienionych w pkt. 1, jeżeli zobowiązania pieniężne są lub będą bądź zabezpieczone hipoteką, badź ustalone w księgach handlowych chociażby osób trzecich, bądź oparte na ugodach lub orzeczeniach sądowych albo na aktach notarialnych lub uwierzytelnionych notarialnie dokumentach.

Fakt wygaśnięcia zobowiązania do dnia 30 czerwca 1945 r. powinien być udowodniony pochodzącym sprzed dnia 1 lipca 1945 r. dokumentem urzędowym lub dokumentem z datą urzędownie potwierdzoną. Wzbogacenie nie podlega opodatkowaniu, jeżeli zobowiązanie uległo przedawnieniu do dnia 1 lipca 1945 r.

Obowiązek podatkowy ciąży na osobach fizycznych, prawnych, spadkach nieobjętych, spółkach jawnych, spółkach komandytowych oraz spółkach nie będących spółkami handlowymi, obowiązanych do wykonania zobowiązania pieniężnego.

W spółdzielniach mieszkaniowo-budowlanych obowiązek podatkowy ciąży nie na spółdzielni lecz na poszczególnym członku spółdzielni w stosunku do stanu zadłużenia, przypadającego na każdego z członków z tytułu zaciągnięcia zobowiązania pieniężnego przez spółdzielnię na cele budowy, odbudowy lub remontu kapitalnego.

Od podatku wolne jest wzbogacenie wynikające z regulacji zobowiązań pieniężnych, jeżeli dłużnikami są: Skarb Państwa, przedsiębiorstwa państwowe, związki samorządowe i ich przedsiębiorstwa, przedsiębiorstwa bankowe, instytucje kredytowe, zakłady ubezpieczeń oraz instytucje ubezpieczeń społecznych, spółdzielnie i ich związki, osoby prawne, których dochód zgodnie z statutem jest obracany w całości na cele ogólnej użyteczności, naukowe, oświatowe, kulturalne, sportowe, dobroczynne i opieki społecznej, osoby pobierające wynagrodzenia, do których mają zastosowanie przepisy o podatku od wynagrodzeń, osoby wykonujące twórczość z zakresu sztuk graficznych i plastycznych.

Zwolnienie nie przysługuje osobom pobierającym wynagrodzenia podlegające podatkowi od wynagrodzeń i osobom wykonującym twórczość jak wyżej będącymi:

1. właścicielami jednego lub więcej budynków mających łącznie więcej niż 8 izb, bądź gospodarstwa rolnego, od którego podstawa opodatkowania podatkiem gruntowym w roku powstania obowiązku podatkowego wynosi wartość ponad 50 kwintali żyta, lub

2. podatnikami podatku dochodowego osiągającymi dochód z jakichkolwiek źródeł przychodów z wyjątkiem z działalności i twórczości artystycznej, literackiej, naukowej i publicystycznej — w roku podatkowym poprzedzającym powstanie obowiązku podatkowego,

3. podatnikami podatku obrotowego w roku podatkowym poprzedzającym powstanie lub w roku powstania obowiązku podatkowego.

Nie podlega opodatkowaniu wzbogacenie wynikające z regulacji zobowiązań pieniężnych zaciągniętych w związku z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, które przeszło na własność Skarbu Państwa po dniu 22 lipca 1944 r.; ciążących na gospodarstwie rolnym od którego podstawa opodatkowania podatkiem wynosi wartość do 50 kwintali żyta; z tytułu zadłużenia w b. Funduszu Obrotowym Reformy Rolnej; zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomościach na obszarze m. st. Warszawy; zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomościach, które z powodu wypadków wojennych uległy zniszczeniu w stopniu przekraczającym 66% jego pierwotnej wartości itp.

Obowiązek podatkowy powstaje:

1. z dniem 15. miesiąca następującego po dniu wejścia w życie niniejszego dekretu,
2. w miesiąc jeżeli zobowiązania pieniężne są zabezpieczone hipotecznie albo ustalone w księgach handlowych, jeżeli wynikły one po dniu wejścia w życie niniejszego dekretu.

Podstawę opodatkowania stanowi nominalna suma zobowiązania pieniężnego w kapitale.

Podatek wynosi wielokrotność podstawy opodatkowania:

1. 40-krotną dla osób czerpiących przychody z przedsiębiorstw handlowych, przemysłowych i usługowych, zajęć zawodowych i zatrudnień w celach zarobkowych, gospodarstw rolnych jako dzierżawcy, kapitałów pieniężnych i praw majątkowych lub uzyskanych w drodze spadku, darowizny itp.,

(Ciąg dalszy na stronie 6)

Tabela Zaopatrzeń Emerytalnych Pracowników Państwowej Służb. Cywilnej wg grup upos. ustalonego w Rozp. R. M. z dnia 19. II 1949 r. Dz. U. R. P. Nr 14 poz. 82) obowiązująca od 1 stycznia 1949 r.

Tabela ta ma zastosowanie również przy przerachowaniu zaopatrzeń pracowników państw. przeniesionych w stan spoczynku po dniu 31. I. 1934 r. i przed dn. 31. XII. 1948 r.

Upos. zasad. grupa	kwota	Wysł. lat / % %	10 / 30	11 / 32	12 / 34	13 / 36	14 / 38	15 / 40	16 / 43	17 / 46	18 / 49	19 / 52	20 / 55	21 / 58	22 / 61
I	37.000	100	11.100	11.840	12.580	13.320	14.060	14.800	15.910	17.020	18.130	19.240	20.350	21.460	22.570
		50	5.550	5.920	6.290	6.660	7.030	7.400	7.955	8.510	9.065	9.620	10.175	10.730	11.285
		25	2.775	2.960	3.145	3.330	3.515	3.700	3.977,5	4.255	4.532,5	4.810	5.087,5	5.365	5.642,5
II	34.000	100	10.200	10.880	11.560	12.240	12.920	13.600	14.620	15.640	16.660	17.680	18.700	19.720	20.740
		50	5.100	5.440	5.780	6.120	6.460	6.800	7.310	7.820	8.330	8.840	9.350	9.860	10.370
		25	2.550	2.720	2.890	3.060	3.230	3.400	3.655	3.910	4.165	4.420	4.675	4.930	5.185
III	26.000	100	7.800	8.320	8.840	9.360	9.880	10.400	11.180	11.960	12.740	13.520	14.300	15.080	15.860
		50	3.900	4.160	4.420	4.680	4.940	5.200	5.590	5.980	6.370	6.760	7.150	7.540	7.930
		25	1.950	2.080	2.210	2.340	2.470	2.600	2.795	2.990	3.185	3.380	3.575	3.770	3.965
IV	21.500	100	6.450	6.880	7.310	7.740	8.17	8.600	9.245	9.890	10.535	11.180	11.825	12.470	13.115
		50	3.225	3.440	3.655	3.870	4.08	4.300	4.622,5	4.945	5.267,5	5.590	5.912,5	6.235	6.557,5
		25	1.612,5	1.720	1.827,5	1.935	2.042	2.150	2.311,25	2.472,5	2.633,75	2.795	2.956,25	3.117,5	3.278,75
V	18.600	100	5.580	5.952	6.324	6.696	7.068	7.440	7.998	8.556	9.114	9.672	10.230	10.788	11.346
		50	2.790	2.976	3.162	3.348	3.534	3.720	3.999	4.278	4.557	4.836	5.115	5.394	5.673
		25	1.395	1.488	1.581	1.674	1.767	1.860	1.999,5	2.139	2.278,5	2.418	2.557,5	2.697	2.836,5
VI	15.700	100	4.710	5.024	5.338	5.652	5.966	6.280	6.751	7.222	7.693	8.164	8.635	9.106	9.577
		50	2.355	2.512	2.669	2.826	2.983	3.140	3.375,5	3.611	3.846,5	4.082	4.317,5	4.553	4.788,5
		25	1.177,5	1.256	1.334,5	1.413	1.491,5	1.570	1.687,75	1.805,5	1.923,25	2.041	2.158,75	2.276,5	2.394,25
VII	13.700	100	4.110	4.384	4.658	4.932	5.206	5.480	5.891	6.302	6.713	7.124	7.535	7.946	8.357
		50	2.055	2.192	2.329	2.466	2.603	2.740	2.945,5	3.151	3.356,5	3.562	3.767,5	3.973	4.178,5
		25	1.027,5	1.096	1.164,5	1.233	1.301,5	1.370	1.472,75	1.575,5	1.678,25	1.781	1.883,75	1.986,5	2.089,25
VIII	12.200	100	3.660	3.904	4.148	4.392	4.636	4.880	5.246	5.612	5.978	6.344	6.710	7.076	7.442
		50	1.830	1.952	2.074	2.196	2.318	2.440	2.623	2.806	2.989	3.172	3.355	3.538	3.721
		25	915	976	1.037	1.098	1.159	1.220	1.311,5	1.403	1.494,5	1.586	1.677,5	1.769	1.860,5
IX	11.000	100	3.300	3.520	3.740	3.960	4.180	4.400	4.730	5.060	5.390	5.720	6.050	6.380	6.710
		50	1.650	1.760	1.870	1.980	2.090	2.200	2.365	2.530	2.695	2.860	3.025	3.190	3.355
		25	825	880	935	990	1.045	1.100	1.182,5	1.265	1.347,5	1.430	1.512,5	1.595	1.677,5
X	10.000	100	3.000	3.200	3.400	3.600	3.800	4.000	4.300	4.600	4.900	5.200	5.500	5.800	6.100
		50	1.500	1.600	1.700	1.800	1.900	2.000	2.150	2.300	2.450	2.600	2.750	2.900	3.050
		25	750	800	850	900	950	1.000	1.075	1.150	1.225	1.300	1.375	1.450	1.525
XI	9.300	100	2.790	2.976	3.162	3.348	3.534	3.720	3.999	4.278	4.557	4.836	5.115	5.394	5.673
		50	1.395	1.488	1.581	1.674	1.767	1.860	1.999,5	2.139	2.278,5	2.418	2.557,5	2.697	2.836,5
		25	697,5	744	790,5	837	883,5	930	999,75	1.069,5	1.139,25	1.209	1.278,75	1.348,5	1.418,25
XII	8.800	100	2.640	2.816	2.992	3.168	3.344	3.520	3.784	4.048	4.312	4.576	4.840	5.104	5.368
		50	1.320	1.408	1.496	1.584	1.67	1.760	1.892	2.024	2.156	2.288	2.420	2.552	2.684
		25	660	704	748	792	836	880	946	1.012	1.078	1.144	1.210	1.276	1.342

Upos. zasad. grupa	kwota	Wysł. lat / % %	23 / 64	24 / 67	25 / 70	26 / 73	27 / 76	28 / 79	29 / 82	30 / 85	31 / 88	32 / 91	33 / 94	34 / 97	35 / 100
I	37.000	100	23.680	24.790	25.900	27.010	28.120	29.230	30.340	31.450	32.560	33.670	34.780	35.890	37.000
		50	11.840	12.395	12.950	13.505	14.060	14.615	15.170	15.725	16.280	16.835	17.390	17.945	18.500
		25	5.920	6.197,5	6.475	6.752,5	7.030	7.307,5	7.585	7.862,5	8.140	8.417,5	8.695	8.972,5	9.250
II	34.000	100	21.760	22.780	23.800	24.820	25.840	26.860	27.880	28.900	29.920	30.940	31.960	32.980	34.000
		50	10.880	11.390	11.900	12.410	12.920	13.430	13.940	14.450	14.960	15.470	15.980	16.490	17.000
		25	5.440	5.695	5.950	6.205	6.460	6.715	6.970	7.225	7.480	7.735	7.990	8.245	8.500
III	26.000	100	16.640	17.420	18.200	18 980	19.760	20.540	21.320	22.100	22.880	23.660	24.440	25.220	26.000
		50	8.320	8.710	9 100	9.490	9.880	10.270	10.660	11.050	11.440	11.830	12.220	12.610	13.000
		25	4.160	4.355	4.550	4.745	4.940	5.135	5.330	5.525	5.720	5.915	6.110	6.305	6.500
IV	21.500	100	13.760	14.405	15.050	15.695	16 340	16.985	17.630	18.275	18.920	19.565	20.210	20.855	21.500
		50	6.880	7.202,5	7.525	7.847,5	8.170	8.492,5	8.815	9.137,5	9.460	9.782,5	10.105	10.427,5	10.750
		25	3.440	3.601,25	3.762,5	3.923,75	4.085	4.246,25	4.407,5	4.568,75	4.730	4.891,25	5.052,5	5 213,75	5.375
V	18.600	100	11.904	12.462	13.020	13 578	14.136	14.694	15.252	15.810	16.368	16.926	17.484	18.042	18.600
		50	5.952	6.231	6.510	6.789	7.068	7.347	7.626	7.905	8.184	8.463	8.742	9.021	9.300
		25	2.976	3.115,5	3.255	3.394,5	3.534	3.673,5	3.813	3.952,5	4.092	4.231,5	4.371	4.510,5	4.650
VI	15.700	100	10.048	10.519	10.990	11.461	11.932	12.403	12 874	13.345	13.816	14 287	14.758	15.229	15.700
		50	5.024	5.259,5	5.495	5.730,5	5.966	6.201,5	6.437	6.672,5	6.908	7.143,5	7.379	7.614,5	7.850
		25	2.512	2.629,75	2.747,5	2.865,25	2.983	3.100,75	3.218,5	3.336,25	3.454	3.571,75	3.689,5	3.807,25	3.925
VII	13.700	100	8.768	9.179	9.590	10.001	10.41	10.823	11.234	11.645	12.056	12.467	12.878	13.289	13.700
		50	4.384	4 589,5	4.795	5.000,5	5.206	5.411,5	5.617	5.822,5	6.028	6.233,5	6.439	6.644,5	6.850
		25	2.192	2.294,75	2.397,5	2.500,25	2.603	2.705,75	2.808,5	2.911,25	3.014	3.116,75	3.219,5	3.322,25	3.425
VIII	12.200	100	7.808	8.174	8.540	8.906	9.27	9.638	10.004	10.370	10.736	11.102	11.468	11.834	12.200
		50	3.904	4.087	4.270	4.453	463	4.819	5.002	5.185	5.368	5.551	5.734	5.917	6.100
		25	1.952	2.043,5	2.135	2.226,5	2.318	2.409,5	2.501	2.592,5	2.684	2.775,5	2.867	2.958,5	3.050
IX	11.000	100	7.040	7.370	7.700	8.030	8 360	8.690	9.020	9.350	9.680	10.010	10.340	10.670	11.000
		50	3 520	3.685	3 850	4.015	4.18	4.345	4.510	4.675	4.840	5.005	5.170	5.335	5.500
		25	1.760	1.842,5	1.925	2.007,5	2.09	2.172,5	2.255	2.337,5	2.420	2.502,5	2.585	2.667,5	2.750
X	10.000	100	6.400	6.700	7.000	7.300	7.60	7.900	8.200	8.500	8.800	9.100	9.400	9.700	10.000
		50	3.200	3.350	3.500	3.650	3.80	3.950	4.100	4.250	4.400	4.550	4.700	4.850	5.000
		25	1.600	1.675	1.750	1.825	1.90	1.975	2 050	2.125	2 200	2.275	2.350	2.425	2.500
XI	9.300	100	5.952	6.231	6.510	6.789	7.06	7.347	7.626	7.905	8.184	8.463	8.742	9.021	9.300
		50	2.976	3.115,5	3 255	3.394,5	3.534	3.673,5	3.813	3.952,5	4.092	4.231,5	4.371	4.510,5	4.650
		25	1.488	1.557,75	1.627,5	1.697,25	1.76	1.836,75	1.906,5	1.976,25	2.046	2.115,75	2.185,5	2.255 25	2.325
XII	8.800	100	5.632	5.896	6.160	6.424	6.6	6.952	7.216	7.480	7.744	8.008	8.272	8.536	8.800
		50	2.816	2.948	3.080	3.212	3.3	3.476	3.608	3.740	3.872	4.004	4.136	4.268	4.400
		25	1.408	1.474	1.540	1.606	1.672	1.738	1.804	1.870	1.936	2.002	2.068	2.134	2.200

U W A G A : Zaopatrzenie na rok 1949 nie może przekraczać:
dla emer. prac. p. sł. cyw. — 10.000 zł mies.
dla wdowy po „ „ „ — 5.000 zł mies.

(Ciąg dalszy ze strony 3)

2. 20-krotną lekarze, lekarze weterynarii, dentyści, felczerzy, położne, pielęgniarki, inżynierowie, architekci, technicy i wolne zawody prawnicze,
3. 10-krotną osoby czerpiące przychody z zakładów rzemieślniczych, jeżeli poza obrębem pracowni nie utrzymują odrębnych miejsc sprzedaży i zatrudniają oprócz właściciela najwyżej dwóch członków rodziny oraz jednego pracownika najemnego (cukiernicy, piekarze, wędliniarze i złotnicy najwyżej dwóch członków rodziny),
4. 10 do 40-krotną właściciele gospodarstw rolnych a to: .
   a) 10-krotną przy równowartości ponad 50 do 80 q żyta,
   b) 20-krotną przy równowartości ponad 80 do 150 q żyta,
   c) 30-krotną przy równowartości ponad 150 do 200 q żyta,
   d) 40-krotną przy równowartości ponad 200 kwintali,
5. 30-krotną właściciele nieruchomoci oraz osoby nie zaliczone do powyższych grup.

Osoby na których ciąży obowiązek podatkowy zobowiązane są w terminie miesięcznym złożyć do urzędu skarbowego zeznanie. Dekret obowiązuje od dnia ogłoszenia.

Ruiny piastowskiego zamczyska w Choinie

Za jeziorem spiętrzającym wody Bystrzycy, leżą na wzgórzu dobrze zachowane resztki starego piastowskiego zamku w Zagórzu Śląskim, znanym w okolicy pod nazwą Choina. Źródła historyczne podają, że zamek ten, jak wiele innych zamków chroniących wówczas granic zachodnich naszych ziem pobudował Bolko I Świdnicki.

Do roku 1392 był zamek siedzibą książąt piastowskich, następnie przechodził z rąk polskich do czeskich i niemieckich, czego ślady zachowały się dobrze w oprawnych w ołów witrażach okiennych, w których oprócz starych herbów polskich znajdują się emblematy obu sąsiadów Polski. Źródła historyczne podają, że pod koniec XV wieku zamek był w posiadaniu rodziny Czetryców. W połowie wieku XVI panem zamku był Maciej Łoga, zniemczony szlachcic z Łużyc pochodzący, piszący się „von Logau". Jego syn Kasper był biskupem wrocławskim, wychowawcą arcyksięcia Maksymiliana, późniejszego cesarza.

Jerzy Łoga jako zabiegliwy gospodarz, dbały o dochody, pobudował browar, słodownię i inne budynki u stóp zamku i stworzył w ten sposób pierwsze osiedle ludzkie dzisiejszej Choiny. O polskości tej ziemi, świadczą zachowane dotąd nazwy rzek okolicznych jak Bystrzyca, Łomnica, Jawcrza, (przezwane po niemiecku Weistritz, Lomnitz i Jawer) oraz gór Wysokiej Lipy (die hohe Leipe), Czarna (Tschorni) a w końcu miejscowości Kraszowice, Jawornik itp. Przełęcz wiodącą do źródeł Bystrzycy nazywano jeszcze do niedawna Polską Bramą (Polnisches Tor).

Sam zamek, stanowi przedmiot licznych wycieczek a każda z nich znajduje na miejscu ślady polskości. Już sam napis ponad bramą: „Fortiter et fideliter" jest najczęściej w Polsce używaną sentencją.

Opis zamku i jego pamiątek wymaga obszernego omówienia. Tu podajemy fotografię, zdjętą z bliska oraz część wycieczki pensjonariuszów naszego Schroniska u stóp zamku. Schronisko było w tym roku wypełnione od czerwca po brzegi, a każdy gość pensjonatu poczytywał sobie za obowiązek zwiedzenie zamczyska i jego pamiątek. Ułatwiało je bliskość zamku, około 4 km pieszej wycieczki asfaltową szosą wśród prześlicznych widoków czarownej okolicy oraz łatwy dostęp aż do podnóży zamku. Dziś jeszcze Schronisko jest należycie zaludnione a goście odjeżdżający przyrzekają sobie wzajemnie spotkanie w przyszłym roku od wczesnej wiosny na całe lato, bo towarzystwo zżyło się z sobą, wszyscy stanowili razem jakby jedną wielką rodzinę żyjącą w miłej zgodzie.

Zyg.

Listy z Kraju

Wrocław: Informacyjne zebranie członków Związku Emerytów Państwowych w dniu 21 sierpnie br. miało za przedmiot uświadomienie emerytów co do treści i znaczenia najnowszych przepisów i rozporządzeń dotyczących emerytów państwowych. Szczególnie bardzo wiele osób zainteresownaych, nie umiało pogodzić zasad ustalania wysokości uposażeń z równoczesnym ograniczeniem wymiaru.

Sędziwy, czcigodny, cieszący się wielkim zaufaniem prezes naszego Związku Ob. Lukas tłumaczył, że te wszystkie rozporządzenia są tylko początkiem wkroczenia na drogę poprawy bytu emerytów, że w myśl złożonych przyrzeczeń najwyższych czynników, w miarę poprawy stosunków gospodarczych Kraju, nastąpi dalsza poprawa położenia emerytów. Emeryci, stojący już właściwie poza nawiasem życia, nie mogą być biernymi świadkami odbudowy i rozbudowy Kraju, tworzenia od podstaw państwa demokratycz no-ludowego.

Siły i warunki nie pozwalają nam już na maszerowanie w jednym szeregu ze światem pracy, ale serca nasze silnie odczuły dumę i radość, gdy Sejm Polski Ludowej uchwalił odbudowę królewskiego Zamku, symbolu niepodległości Polski, oraz, gdy we Wronławiu C. R. Z. Z. postanowiła wznieść wielki dom kultury co stanowić będzie cudowne połączenie przeszłości z przyszłością.

Po otrzymaniu podwyżki uposażeń i zaległości wstecz od stycznia, powinny posypać się do Redakcji naszego czasopisma „Emeryt" datki na te cele. Każdy z nas winien złożyć chociażby najskromniejszą ofiarę. Nie chodzi o jej wysokość, ale o to, by każdy w niej uczestniczył.

Należy pamiętać również o konieczności za silenia funduszu prasowego „Emeryta", który po uchwalonej likwidacji Związku Zrzeszeń, pozostał jedynym naszym łącznikiem ze światem emeryckim, wyrazicielem naszych uczuć i dążeń, naszym doradcą i opiekunem, a tysiące listów kierowanych do Redakcji i odpowiedzi na nie, bądź bezpośrednio, bądź za pomocą tego pisma świadczą o wysokości zaufania, jakim się cieszy wśród najliczniejszych rzesz emerytów.

Przemówienie powyższe spotkało się z najwyższym uznaniem a burza długo niemilknących oklasków była tego najlepszym dowodem.

Flis

Świebodzin: Donosimy, że przesłaliśmy Wam przekazem prenumeratę od 8 zdobytych nowych prenumeratorów, których wymieniliśmy na odcinku przekazu. „Emeryt" czytywany jest u nas z wielką ciekawością i uznaniem dla Redakcji.

Podziwiamy Waszą pracę i wołamy do wszystkich emerytów w Polsce: „Koledzy łączcie się do wspólnej pracy, dla wspólnego dobra waszego i rodzin waszych, propagujcie „Emeryta".

Tak myślimy i czujemy my emeryci na ziemiach odzyskanych a naszym serdecznym życzeniem jest powodzenie „Emeryta" na które sobie w zupełności zasłużył.

Odpowiedzi Redakcji

Związek Emerytów w Siedlcach: Dziękuję serdecznie Zarządowi, Walnemu Zebraniu i wszystkim Członkom Waszego Zrzeszenia za życzliwość, wyrazy uznania i podziękowania oraz za nadanie mi zaszczytnej godności honorowego prezesa Waszego Zrzeszenia. Tak się jakoś złożyło, że po uchwaleniu na Walnym Zjeździe w Warszawie dobrowolnej likwidacji Związku Zrzeszeń, otrzymuję ze wszystkich stron Polski tyle wyrazów sympatii, podziękowań i miłej życzliwości, że naprawdę zastanawiam się, czy te dowody przyjaźni są zasłużone, czy mi się należą, bo szczerze mówiąc nigdy na nie nie liczyłem. Pracowałem, starałem się, zabiegałem o poprawę bytu dla emerytów, wdów i sierót wprost z obowiązku, bo robiłem to od przeszło dwudziestu lat, czasem coś się udało, często nie, nie zrażało to mnie nigdy, próbowałem dalej aż znowu coś wykołatałem.

List z Katowic ogłoszony w numerze 16 „Emeryta" z dnia 15 sierpnia br. iż na skutek likwidacji Związku Zrzeszeń emeryci czują się jak ślepiec na środku jezdni, dał mi wiele do myślenia. Dlatego mimo szalonego nawału pracy odpisuję osobiście na każdy list do którego dołączony został znaczek na odpowiedź. W braku znaczka zamieszczam odpowiedzi w „Emerycie", gdyż naprawdę inaczej nie mogę, zwłaszcza, że listy płyną i płyną jak rzeka na wiosnę. Ludzie zapytują nieraz o rzeczy nie mające nic wspólnego z emeryturą jak spadki, podatki, spory pieniężne, korespondencja z zagranicą itp. najwięcej jednak zapytań dotyczy spraw emerytalnych. Cieszy mnie to, jestem dumny z zaufania jakim darzą mnie emeryci i napewno, jak długo sił mi starczy będę służył radą i pomocą.

Proszę tylko nie żądajcie Kochani ode mnie ciepłych butów, swetrów, śniegowców, deszczówek i zimowych chustek, bo sam tych rzeczy nie posiadam: nie miejcie do mnie pretencji, jeżeli nie umieszczę w „Emerycie" zanadto agresywnej, lub zjadliwej korespondencji, gdyż żadne szanujące się pismo takich listów nie ogłosi.

Zyg.

Ob. Wanda Ch.: Zwolnienie pracownicy kontraktowej bez wypowiedzenia i bez dotrzymania terminu wypowiedzenia, zależy od postanowień kontraktu służbowego. Urlop wypoczynkowy należy się po roku pracy.

Bezpłatne podwody dla nauczycielki, bezpłatne mieszkanie, opał itd o ile nie są przewidziane w kontrakcie nie mogą być wymagane. Za podróże służbowe odbywane na polecenie władz należą się koszty i diety.

Grupa VIII szczebel b) przy spensjonowaniu zaliczona została dekretem z dnia 10 grudnia 1946 Dz. U. R. P. Nr 2/47 do grupy IX. Obecnie grupa VIII w zawodzie nauczycielskim wcielona została do grupy IV.

Żądając od nas informacji należy podać o co Ob. właściwie chodzi. Czy Ob. jest już na emeryturze, od kiedy, ile lat zaliczono do wysługi emerytalnej, w jakim stopniu służbowym została spensjonowana? Bez tych danych trudno dać należyte wyjaśnienie.

Ob. Czaykowski Stanisław: O ile wdowa nie przedłoży do dnia 5 grudnia br. świadectwa lekarskiego wystawionego przez lekarza powiatowego, iż jest niezdolna z powodu choroby do zarobkowania, straci emeryturę i uzyska ją dopiero po dwu latach, tj. po ukończeniu 55 roku życia.

Żony pracowników państwowych i wojskowych, które nieukończyły jeszcze 55 lat życia, powinny w razie śmierci męża starać się niezwłocznie o przyznanie emerytury, gdyż według art. 7 ustawy nowelizacyjnej z dnia 1 lipca 1949 wypłata zaopatrzeń emerytalnych przysługuje najwyżej za trzy miesiące wstecz od dnia zgłoszenia roszczenia.

Ob. Leon Przewoźniak: Podanie wysokości należnego uposażenia emerytalnego jest niemożliwe, o ile nie wiemy, w jakim stopniu dany osobnik poszedł na emeryturę, ile lat miał zaliczonych do wysługi i nie znamy daty spensjonowania.

Ob. Łęcki Jan: Przy wymiarze emerytury i wygotowywaniu najnowszego dekretu musiała zajść pomyłka. Przy 33 latach służby należy się Obywatelowi nawet przy zastosowaniu stawki z przed dnia 1 lutego 1934 nie 69,6% ale 86,4%. Jeżeli Ob. miał grupę VI szczebel d) nie mogło nastąpić zaszeregowania do niższej grupy, gdyż wg. dekretu z dnia 10 grudnia 1946 r. Dz. U. R. P. Nr 2/47 do niższych bezpośrednio grup zaszeregowuje się jedynie szczebel a) b) i c).

Ob. wstydzący się swego podpisu: Art. 37 ustawy emerytalnej stanowi, że jeżeli nominacja na służbę stałą lub prowizoryczną, podlegającą zaliczeniu do wysługi emerytalnej nastąpiła w czasie trwania pracy kontraktowej w służbie państwowej lub bezpośrednio po ukończeniu tej pracy, praca kontraktowa podlega zaliczeniu w całości do wysługi emerytalnej.

Ob. Halina Poniatowska ze Żnina, Ob. Józef Majewicz z Cieszyna i Ob. Kiszewski z Konina wciągnięci zostali dodatkowo do protokołu jako obecni na Zjeździe Delegatów w dniu 24 lipca 1949 r.

Kluczbork: Można zorganizować na podstawie, którą podajecie. Nazwisko delegata Michała Wojciechowskiego obecnego na Zjeździe, opuszczone zostało przez pomyłkę.

Ob. Fr. Mrózek: Odpowiedź znajdzie Ob. w treści odnośnego rozporządzenia podanego w szesnastym numerze. Przez czas zawieszenia emerytury nie może Ob. korzystać z ulgi kolejowej. Po zweryfikowaniu, legitymacje kolejowe będą przywrócone, gdyż art. 43 ustawy emerytalnej obowiązuje. To co Ob. nam przedstawił należy naprowadzić w prośbie o weryfikację.

Ob. Władysław Zwoliński: Wszystko to, co Ob. napisał pod adresem Walnego Zjazdu, należy przytoczyć w podaniu weryfikacyjnym skierowanym do Komisji Weryfikacyjnej przy Prezydium Rady Ministrów przez Państwowy Zakład Emerytalny w Warszawie, ul. Inflancka 6.

Ob. S. R. Szczepanowice: Do Kasy pośmiertnej należeć można w Okręgu, w którym się mieszka, gdyż korespondencja i przesyłanie składek podwajają opłaty członkowskie.

Ob. B. K. Mikołów: Pod korzystaniem z uprawnień i przywilejów udzielanych przez władze okupacyjne wyłącznie osobom narodowości niepolskiej rozumieć należy wydawane np. przez niemieckie punkty sprzedaży artykuły niedostępne dla ludności polskiej i po cenach specjalnie niskich z których korzystali tylko niemcy i zapisani na niemieckie listy odszczepieńcy tzw. V. D.

Ob. Karol Perucki: Zawiadamiamy, że w sprawie zastosowania ulg do emerytów państwowych, wojskowych i samorządowych odnośnie podatku od nieumorzonych wierzytelności hipotecznych wnieśliśmy stosowny memoriał do Ob. Ministra Skarbu.

Ob. A. S. Niepołomice: Nadesłany artykuł umieścimy możliwie w jednym z następnych numerów. — Jak należy rozumieć art. 18 ustawy z dnia 1 lipca br. dowiedział się Ob. z numeru 16 „Emeryta", gdyż podany on został dosłownie (pod art. 17). O podanie bliższego adresu emerytowanego w roku 1938 kapitana Jana Steca, prosimy wszystkich Czytelników „Emeryta". Może ktoś wie, gdzie obecnie mieszka.

KOMUNIKAT

Zarząd Związku Emerytów Państwowych, Samorządowych i Instytucyj Prawa Publicznego w Krakowie, ul. Krowoderska 4, zawiadamia, że Roczne Walne Zebranie Członków Związku odbędzie się dnia *18 września 1949 r. o godz. 9-tej* w sali Muzeum Przemysłowego ul. Smoleńsk 9 z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie
2. Wybór Przewodniczącego Zebrania
3. Odczytanie protokołu z poprzedniego Walnego Zebrania
4. Zprawozdanie Zarządu z czynności i rachunków za okres sprawozdawczy
5. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej z wnioskiem co do udzielenia absolutorium Zarządowi
6. Dyskusja nad sprawozdaniami
7. Wybór Prezesa, Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego
8. Uchwalenie preliminarza na rok następny, oznaczenie wysokości składek miesięcznych i wpisowego, oraz składek do Funduszu Pośmiertnego
9. Wolne wnioski i interpelacje
10. Zamknięcie Walnego Zebrania

Sekretarz: Prezes

TREŚĆ NUMERU:

Nakład i własność Okręgowego Związku Emerytów Państw. w Poznaniu — Red. odpow.: Bronisław Baron, Poznań, ul Młyńska 5. Druk. Wydawnicza pod zarz. państw. Poznań, Strzałowa 2a — 239 — 5900 — VIII. 49 — K · 899